

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXV. tečaj.

V Gorici, 1908.

1. zvezek.

Zborovanje tretjega reda sv. Frančiška o priliki občnega avstrijskega kato- liškega shoda na Dunaju.

Našim dragim naročnikom zlasti udom tretjega reda bo gotovo zelo vstreženo, ako jim nekoliko popišemo, kako nepričakovano lepo je vspel dan tretjerednikov pri katoliškem shodu na Dunaju dne 17. novembra l. 1907.

Reči moramo, da je bil ta očitni nastop tretjega reda sv. Frančiška prvi v naši ljubi Avstriji, nekaj veličastnega, nekaj, kar bi človek v sedanjih časih najmanj pričakoval, res pravi častni dan za tretji red. Očitni nastop tretjega reda je dosegel popolni vspeh. Zborovali so pri občnem tako ogromno obiskanem avstrijskem katoliškem shodu razni odseki, razna društva; sv. navdušenje je vladalo povsod in ne v najmanjši meri pri shodu udov tretjega reda v lepi Hofbauerjevi dvorani. Kako lepo in častno se je vse zveršilo, posnamemo lahko iz tega, da je pripravljavni odbor za občni avstrijski katoliški shod vnetemu in izverstnemu voditelju tretjega reda na Dunaju

p. Honoriju prav priserčno čestital ter ga zahvalil za to res krasno prireditvev.

Godilo se je pa vse po versti tako:

V nedeljo dne 17. nov. 1907 je bil v frančiškanski cerkvi na Dunaju ob 7. uri najprej „poklic sv. Duha“ in na to sv. maša za tretji red. Mej sv. mašo je bilo ljudsko petje, to je, na koru se je orgljalo in ljudje so po cerkvi peli. Mej sv. mašo je bilo skupno sv. obhajilo, h kateremu so pristopili mnogi visoki gospodje in gospe, neketeri tudi iz drugih krajev; tudi iz Ljubljane so bili neketeri. Pri sv. maši so stregli tretjeredniki in to niso bili priprosti ljudje, temuč gospodje v dobrih službah in sicer ne v navadni vsakdanji obleki, temuč v pravi redovni obleki tretjeredniški, ki je podobna haveloku erjave barve in prepasana z volnenim pasom tudi erjave barve.

Ob 10. uri je bilo v obednici frančiškanskega samostana posvetovanje voditeljev III. reda iz raznih krajev.

Ob 3. uri popoldne je bil slovesni shod III. reda v Hofbauerjevi dvorani v XVII. mestnem okraju, Kuhnove ulice 35.

V lepi prostorni dvorani, ki je bila krasno razsvitljena in odičena, je bilo na vzvišenem prostoru mesto za predstojništvo in oder za govornike. V sredini je stala v sredi lepih zelenih cvetlic velika štatua sv. Frančiška, na drugi strani pa je bil močan pevski zbor. Dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena. Vsi, bogati in vbožni, visoki in nizki, so bili tukaj zbrani v svetem veselju kot dobri bratje in sestre, kot zvesti otroci enega velikega očeta sv. Frančiška.

Gospod Rudolf Šteger, predsednik tega tretjeredniškega shoda in minister dunajske skupščine III. reda, pozdravi v lepih besedah vse pričujoče, posebej še zastopnike raznih redovnih okrajin I. reda iz Kranjske, Tiroljske, Galicije. Na to je sledil slavnostni govor p. Remigija, frančiškana iz Kalterna, ki je govoril: O slavni preteklosti III. reda.

Po tem navdušenem govoru je pozdravil shod grof Mensdorf kot ud in pooblaščenec predsedništva občnega katoliškega shoda. Pevski zbor je zdaj kaj lepo zapel neko Marijino pesem.

P. Honorij prebere nato berzobjavne in pismene čestitke in pozdrave. Mej drugimi so vsi avstrijski provincijali manjših bratov berzobjavno ali pismeno pozdravili ta prvi avstrijski očitni shod III. reda. Razni berzobjavni in pismeni pozdravi so prišli s Češkega, Poljskega in mnogi s Tiroljskega.

Mil. gospod dr. Gotfried Maršal, pomožni škof dunajski in zelo goreč tretjerednik, nato priserčno in očetovsko ljubeznivo nagovori zbrane ter jim toplo priporoča zvesto spolnjevanje sv. vodila. Potem so pevci zapeli lepo pesem tretjega reda.

Burno pozdravljen nastopi na to p. Honorij, vneti voditelj III. reda dunajske skupščine, ter dobro premišljeno in času primerno govori o tretjem redu v sedanjosti. Priporočal je organizacijo raznih skupščin, govoril o važnosti leta poskušnje, o poduku novo sprejetih udov, o volitvi predstojnikov, odbornikov, o letnem obiskovanju, o naslovni knjigi, o skerbi za vboge, bolnike, o spremstvu pri pogrebih in sploh o zunanji delavnosti. Biti tretjerednik to naj si šteje vsaketeri v čast, kaker si to štejejo v čast tudi visoki, plemeniti gospodje na Dunaju, katerih je več zelo dobrih udov III. reda. Povdarjal je, da tretji red ni kaka navadna bratovščina, temuč pravi cerkveni red; ta red ni le za stare, temuč prav posebno tudi za mlade, da sv. vodilo ne govori o 40. letu starosti, temuč o 14. letu. Dokazal je, da so ravno udje tretjega reda najterdniša podlaga za razne bratovščine in družbe, da so ravno oni najbolj vneti in delavni povsod, kjer gre za čast božjo in sploh za vsako dobro stvar.

Zelo vspodbudno je bilo in vzbudilo je veselo iznenadejanje, ko je nato nastopil posveten gospod, visok gospod ne duhovnik, Kadlčak z Moravskega, državni in deželni poslanec, ki je kot goreč tretjerednik pozdravil svoje brate in sestre v imenu udov III. reda na Moravskem in razložil, kako se tam III. red širi in vsestransko vspešno deluje.

Z veliko zgovornostjo in navdušenostjo je potem pozdravil zbrane profesor Šincel iz Kromeriža verl in zelo delaven tretjerednik.

Pozdravil je shod tudi p. Pirminij Hasenöhrl iz Inšpruka in burno so mu ploskali, ko se je predstavil kot voditelj skupščine III. reda v Inšpruku na Tiroljskem in vrednik zelo razširjenega tretjerednega lista „St. Francisci-Glöcklein“ (Zvonček sv. Frančiška). Spregovoril je: „Ljubi moji tretjeredniki! Moji vam pravim, ker veliko izmej vas bere list, ki ga jaz vrejujem in zato želim, da bi bili vi vsi res moji, vsi naročniki „Zvončka sv. Frančiška“.

H sklepu je podelil škof dr. Gotfried Maršal škofovski blagoslov, ker papežev blagoslov je bil vže prej v berzovjavki prebran.

Zapeli so še papeževo himno, zaklicali trikrat „Živio“ Nj. Veličanstvu cesarju in zapeli cesarsko pesem.

Tako se je sklenil lepi in za III. red častni shod v cesarskem mestu Dunaju.

Na shodu so bile sprejete naslednje resolucije ali odloki:

1. Skupščine III. reda naj se povsod lepo organizirajo, to je vrede, kaker se za vsaki red spodobi. Natančno naj se spolnjujejo pravila za leto poskušnje. Volijo naj se predstojniki; povsod naj se napravi naslovna knjiga; udje naj se obišejo, da se zve vsaka sprememba.

2. Letno obiskovanje ali vizitacija podružnic naj se vestno opravlja.

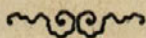
3. Na vse to je zlasti paziti, kjer se III. red na novo vstanovi.

4. Za Petrov novčič ali darove za sv. očeta naj udje svoje doneske pošiljajo listom III. reda svoje narodnosti.

5. Da bodo listi za ude III. reda bolj dobro vrejevani, da bodo prinašali bolj bogato in zajemljivo vsebino, da bo postopanje povsod enotno, naj se vredniki mej seboj pogovore, naj si dopisujejo, boljše spise eden drugemu pošiljajo, skerbe za prestavo itd.

6. Ako bo božja volja, bo čez dve leti zopet tak občni shod III. reda na Dunaju iz cele naše države in tudi v raznih jezikih posameznih narodnosti. Skupščine naj se že zdaj na to pripravljajo, posvetujejo itd.

P. A. M.

Sedma stoletnica rojstva sv. Elizabete.

Leta 1207, tako se bere, je prišel na Nemško po nekem važnem opravku imeniten mož sè Sedmograškega Klinsor po imenu, znan po svoji veliki učenosti v slobodnih vmetalnostih, zlasti v zvezdoslovju. V mestu Ajzenahu se je vstavil v neki gostilnici. Meščani, ki so se na večer ondi zbrali, so se seznanili sè slavnim možem ter ga radovedno spraševali in pazljivo poslušali. Mej govorjenjem se Klinsor nepričakovano zamisli zagledavši se v zvezde — zunaj so bili namreč na vertu — in ua to slovesno reče: „Povem vam nekaj novega in tudi vese-

lega. Jaz vidim lepo zvezdo, ki vzhaja na Ogerskem in sije od tam do Marburka in od Marburka po celem svetu. Vedeti imate, da bo ravno to noč mojemu gospodu ogerskemu kralju rojena hči, ki ji bo ime Elizabeta in se bo v zakon dala sinovi tukajšnjega kneza, in ona bo svetnica in njena svetost bo veselila in tolažila vesoljno kerščanstvo“. — To je pač le pobožna pravljica; vender so besede, ki se pripisujejo modremu možu, popolnoma resnične.

Res je vzišla na Ogerskem lepa zvezda in zasijala od tam do Marburka in od Marburka po celem svetu. Ta zvezda je Elizabeta, ketere svetost veseli in tolaži vesoljno kerščanstvo. To se je zlasti očitno pokazalo ob sedmi stoletnici nje rojstva, ki se je novembra meseca slovesno obhajala v Požunu, njenem rojstnem mestu, pa tudi drugod po katoliškem svetu.

Niso se pa samo slovesnosti obhajale, ni se samo molilo, tudi pisalo se je lanskega leta mariskaj lepega o sveti Elizabeti. Mi se je sicer nismo spomnili o pravem času, ker je bilo druge spise treba doveršiti. Ali tisti naši dragi bravci, ki so naročeni na „Cvetje“ že od prvega letnika sem, so beržkone lani, ko so slišali ali brali o sedmi stoletnici Elizabetinega rojstva, vzeli iz skrinje ali s police naš drugi tečaj, ki je izišel leta 1881; tam je namreč življenje sv. Elizabete precej obširno in zanesljivo popisano. Ali ravno za sedmo stoletnico se je življenje naše svetnice semtertja še bolj skerbno preiskalo. Kaker se namreč učeni mnogo trudijo, da bi nam prav živo pred oči postavili našega ljubega očeta sv. Frančiška, tako jim je tudi veliko na tem, da bi natanko poznali življenje sv. Elizabete, ki je bila Frančišku tako sorodna po duhu, da bi jo smeli po pravici imenovati njegovo sestro.

Mariskaj, kar se je prej splošno terdilo in verjelo, se je po novem preiskavanju pokazalo ko zmota. Tudi v našem spisu v „Cvetju“, je nekaj taciš zmot, posnetih po naših tedanjih virih. Zato si štejemo v dolžnost, da zdaj po šestindvajsetih letih popravimo, kar je treba, resnici na ljubo in v korist našim bravcem.

Ne majhina krivica se je do najnovejšega časa delala deželni grofinji turingijski Sofiji, materi Elizabetinega moža Ludovika. Tudi mi smo pisali z drugimi, kaker da ni bila posebno naklonjena Elizabeti in bi ji bila nje pobožnost zoperna.

Ali kaker je zdaj zadosti terdno dokazano, je bila deželna grofinja Sofija blaga in sveta gospa, ki je celo mnogo pripomogla h svetosti naše ljube Elizabete ter skerbno gojila pobožnost v njenem sercu. Do današnjega dne so ohranjene molitvene bukve¹⁾ v dragoceni vezavi in z lepimi podobami okrašene, ki jih je Elizabeta dobila od svoje tašče. Iz teh bukev je deželna grofinja sama molila, preden jih je dala Elizabeti. In kaj nam kaže posebnega ta knjiga? V resnici nekaj znamenitega. Na prvih straneh je napisana ginljiva molitev, ki jo je Sofija opravljala za svojega moža, deželnega grofa Hermana, ko je bil v velikih telesnih, pa še hujših dušnih nevarnostih. Naj stoji tukaj v našem domačem jeziku, da se bodo naši bravci prepričali o posebni pobožnosti grofinje Sofije. Glasi se tako-le:

„Priporočim ti, Jezus, tvojega služabnika Hermana, ki je, če tudi v mnoge hudobije in grehe zapleten, vendar od tebe vstvarjen in po tvoji dragi kervi odkupljen in v te zaupa, váruj ga pred vsem hudim denes in na vse čase, obvari in oprosti ga gospostva, zalezovanja, goljufij, vezi in vervi, strelov in oblasti vseh njegovih sovražnikov, obvari ga pred vso škodo na telesu in na duši, in pred neprevideno smertjo! Tebi ga priporočim v vernem zaupanju, da po tvojem britkem terpljenju more odrešen biti, vsliši me vbogo grešnico za tvojega brata Hermana“.

Ta molitev, ki je nastala pač v velikih britkostih, je tako priserčna in lepa, da smo prisiljeni priznati: žena, ki jo je molila, je bila zares pobožna. Da! bila je in je tudi morala biti pobožna mati, ki je sredi hrupnega veselja vzgojila tako dobrega, blagega in svetega sinu, kaker je bil Ludovik, mož sv. Elizabete. Pokazala je pa grofinja, zlasti po smerti svojega posvetnega moža, pravega spokornega duha: prej na dvoru tako navadne hrupne veselice so vtihnile in se vmeknile igram Kristusovega terpljenja. Štiri leta pozneje pa se je zgodilo nekaj, kar nam najbolj jasno priča, kako je bila Sofija polna hrepenenja po popolnosti: kneginja je odložila knežjo obleko in jo zamenila s priprosto samostansko. Z dovoljenjem svetega očeta v Rimu si je prideržala nekaj posestev, da je z dohodki lahko popravljala krivice, ki jih je bil storil njen mož v svojem življenju.

¹⁾ Hranijo se te bukve v Čedadu v Furlaniji.

Tako je sv. Elizabeta v svoji tašči imela najlepši zgled pobožnosti in zatajevanja. Pregarjanja od nje strani ni terpela, četudi si je lahko misliti, da jo je včasih, ako je Elizabeta delala preveliko silo svojemu telesu ali čez mero delila miloščino, morda prijazno in prav po materinsko opomnila, kaker je to delal tudi nad vse dobri Ludovik, ki je svojo sestrico, kaker je Elizabeto rad imenoval, bolj ljubil ko vse drugo na zemlji.

Ako je morda res, da je Sofija Elizabeti pred zakonom prigovarjala, naj bi vstopila v samostan, si tega vender ne smemo na slabo stran razlagati. Saj je kneginja, kaker smo ravno omenili, po smerti svojega moža tudi sama šla v samostan; mogoče si je torej misliti, da je hotela Elizabeto le obvarovati zakonskih vezi, ki bi jo v pobožnosti gotovo več ali menj ovirale. Lehko se ji je pa tudi zdelo, da je Elizabeta, tako pobožna in skromna kaker je bila, bolj sposobna za samostansko življenje kaker pa za možitev.

Seveda je Elizabeta v zakonu pokazala, da bi bil tak strah prazen. Živela je v njem tako sveto in pobožno, da je imel Bog gotovo neizrečeno dopadajenje nad njo; zraven je bila pa tudi sè svojim možem tako priserčna in ljubezniva in mu tako pokorna, da ni bilo zanj nič na svetu slajšega kaker njegova ljuba ženica.

Zakonski bi se od teh dveh svetih oseb, ki ste v tihi ljubezni in strahu božjem skupaj živeli in skerbno vzgajali svoje otročiče, lahko veliko veliko naučili. Tista merzlota, ki jo je dandanašnji tako pogosto opaziti, bi se morala vmekniti čisti, gorki ljubezni.

Ko se je Ludovik odpravljal na križarsko vojsko in od svojih ljubih slovo jemal, tedaj je objel z eno roko Elizabeto, z drugo svojo mater Sofijo; nemo si je pritisnil obe na serce, pokrival ji s poljubi in pretakal solze v potokih več ko pol ure. — Kako spodbudna, ginljiva slika! Pa še lepša se vam bo zdela zdaj, dragi bravci, ko ste zvedeli, da je bila kneginja Sofija blaga, sveta žena, Elizabeti vedno dobra in najlepši zgled pobožnosti in zatajevanja. Zdaj jo bodete pač radi imeli pred očmi, kako ji Ludovik roko podaja, kako sloni na istem sercu kaker sv. Elizabeta, kako jo pokrivajo s poljubi ista usta, kako za njo plače isto oko. Saj smemo po pravici upati, da se tudi v nebesih veseli v družbi svoje ljube Elizabete.

Po smerti svojega moža je Elizabeta zapustila Vartburk. Zapustila, pravimo, in ne brez vzroka pravimo tako.

Kaker se je namreč do najnovejšega časa splošno mislilo in pisalo, tako je bilo brati tudi v že imenovanem drugem tečaju „Cvetja“, kaker da je bila sv. Elizabeta pregnana iz grada svojega moža. Stvar je pa drugačna, kaker se je dognalo po toliko letih natančnejšega preiskavanja. Ni bila namreč pregnana sv. Elizabeta iz Vartburka, temuč zapustila ga je prostovoljno. Kako to? bodo vprašali naši bravci.

Pojdimo nekoliko nazaj! Ko je živela sv. Elizabeta še v knežjem blesku, se je zgodilo, da se je ogernila enkrat s prav slabim plaščem in glavo pokrila z borno ruto, pa polna svetega veselja je rekla svojim služabnicam: „Taka bom hodila okoli, ko bom beračila in za voljo Boga pomanjkanje terpela“. Že v teh besedah se kaže, da je Elizabeta imela neko posebno ljubezen do vboštva. — Odkod pa? Če pomislimo, da je ob njenem času živel sv. Frančišek, ki je sè svojo svetostjo vsa serca vnemal, o keterega čednostih so vsi jeziki govorili, sv. Frančišek, ki je imenoval vboštvo svojo nevesto, ali se bomo mari čudili, da je kaj takega presunilo serce sv. Elizabete in jo napolnilo s hrepenenjem posnemati ta čudež čednosti?! Zato se je pa tudi takoj oklenila frančiškanov, ko so prišli leta 1221 na Nemško, jim sezidala cerkev in samostan ter si zvolila frančiškana patra Rodegerja za svojega spovednika. Kaj čuda, da se je tako vsa vnela za sv. Frančiška, o katerem je imela priliko toliko lepega slišati! Zlasti jo je morala presuniti njegova čudovita ljubezen do vboštva. Pervi sinovi sv. Frančiška so gotovo njeno gorečnost živo podpirali ter jo navajali na pot svojega ljubega očeta; zlasti njen spovednik si je brez dvojbe vse prizadel, da bi izvoljeno dušico, ki je bila za vse dobro tako vneta, podobno storil sv. Frančišku.

Že to bi nas moglo pripraviti na misel, da je Elizabeta prostovoljno zapustila Vartburk, da bi lažje posnemala sv. Frančiška, posebno v njegovem vboštvu. Ali še bolj nas v tem poterjuje nekaj družega!

Ko je sv. Elizabeta zgubila, ne ve se ali vsled smerti, ali kako, svojega dobrega spovednika, patra Rodegerja, je bilo treba poiskati družega. Vprašanje je, zakaj ni izvolila kakega drugega frančiškana? Ona bi bila to skoraj gotovo storila, ali njen mož je po vsej priliki hotel spovednika, ki bi jo bolj

krepko nazaj deržal v nje preveliki gorečnosti. Izvolil ji je torej slavnega mojstra Konrada iz Marburka. Ta mož je znan kaker po svoji učenosti, tako tudi po svoji strogosti, pa ne le strogosti do drugih, ampak še posebno do samega sebe. Njemu je torej prisegla pokorščino, pa le koliker ne bi bila zoper zakonske pravice njenega moža. Ali tudi tako je mogel ostro ravnati ž njo. Vender ne smemo misliti, da preostro. On ji je le po modri previdnosti dovoljeval ostrosti, ki jih je sama želela ter jo zaderževal, da ni prestopila meje in prevzela kaj, kar bi bilo tudi po njegovi misli prehudo za njo.

V deželi Turingiji je bil v navadi neki davek, s katerim so se plačevale jedi za kneževo mizo. Ta davek se je zdel mojstru Konradu krivičen, in zato je svoji spokornici prepovedal vživati jedi, ketere so kupljene s takim, dostikrat sè silo podložnim vzetim denarjem; le to naj je, kar ve za gotovo, da je z lastnih posestev kneževih. Ta zapoved je bila dovolj težka, ko je še Ludovik, mož Elizabetin, živel; po njegovi smerti pa so ji, ne da bi jo bili teli oropati, ampak v opravičenem strahu, da bo preveč razsipala mej vboge, vse odvzeli, in bi bila torej morala, ako je hotela ostati pri življenju, vživati jedi, ki so ji bile od spovednika prepovedane. Da bi bila Elizabeta prelomila spovedniku obljubljeni pokorščino, to za njo ni bilo mogoče. Rajši je sama zapustila Vartburk. Seveda si moramo pač tudi misliti, da je bil ta grad po smerti Ludovikovi za Elizabeto pust in žalosten ter ga je hode za serafinskim vbožcem Frančiškom rada zapustila, zlasti če pomislimo, da je imela ondi dovolj prilike spoznati ničemernost vsega posvetnega. Očetu njenega moža, spredaj imenovanemu Hermanu, ki je slovel daleč okoli in zbiral najimenitniše može tistega časa na svojem dvoru, ki je imel vsega več ko zadosti, temu se je proti koncu življenja omračil duh in celo umerl je zunaj cerkve. Pač si je morala misliti mlada, pa že takrat dovolj resna Elizabeta, kako malo pomaga bogastvo h popolni zadovoljnosti. In na njenem domu na Ogerskem tudi ni šlo vse po sreči. Njena mati Jerdru je bila sredi svojega bogastva umorjena.

Kedor vidi take reči, ki se gode v njegovi domači hiši, pri njegovih ljubih, tak človek zgubi vero v bogastvo, če tudi ni ravno pobožnega duha. Kaj pa šele sv. Elizabeta, ki je imela svoje serce le pri Bogu in je bila sredi bogastva prosta njega vezi?! Saj se njenemu sercu bogastvu še odpovedati ni bilo

treba, le na unanje se je odtergala od vsega posvetnega, ko je zapustila grad Vartburk, se srcem je bila že davno prej to, kar je zdaj tudi po unanje postala — vboga, zapuščena, križana. Sama si je vse to izvolila, prešinjena duha Kristusovega, ki je ravno ob njenem času napolnjeval svet po svetem Frančišku Serafinskem.

Tako, dragi bravci smo nekoliko opravičili ljudi, ki so bili naši ljubi Elizabeti gotovo dragi in prijetni v življenju. Njena slava v nebesih je nespremenljiva, pa v naših očeh sv. Elizabeta zdaj še višje stoji, zlasti jo visoko povzdiguje njen beg iz Vartburka. Če bi bila pregnana in bi bila to sè vso poterpežljivostjo prenašala, bi vsi gotovo nje čednost občudovali ter po pravici z nevoljo mislili na tiste, ki bi jo bili pregnali; pa ker je šla prostovoljno, ker je vse zapustila in šla za svojim Zveličarjem, ki je bil vbog in ni imel kam glave položiti, ali ni potem Elizabeta neprimerno več spoštovanja in občudovanja vredna?

Da, res, kako visoko nad nami stojiš, ljuba sv. Elizabeta! Ko prekrasen sončni žarek si v megli našega vsakdanjega življenja! Ti si sè svojimi čednostmi vse razsvetlila, hudobni so bili daleč od Tebe, dobri pa so te obdajali od vseh strani; pa tudi nad temi stojiš visoko, visoko! Kaker zarja si, ki nam oznanjaš, da je nad nami drugo življenje boljše in lepše kaker to tukaj, ki si je Ti tako hitro — v najlepših letih zapustila, da nam pokažeš pot navzgor, kamer, dasi ne brez strahu pred smertjo, s celim srcem hrepenimo. Tebi, ljuba Elizabeta, izročamo sebe in vse ude tretjega reda, keterega zvesta deležnica si bila v življenju, zdaj pa si njega največa dika in slava.

P. V. K.

Služabnica božja Filumena Joana Dženoveze,

devica tretjega reda¹⁾.

Pavel Dženoveze (Genovese) in Marija Petrozino so bili stariši služabnice božje Filumene Joane. Rojena je bila 29. okt.

¹⁾ Glej Acta Ord. Minor. 1902., in P. Cyrus Ortolani, De causis Beatorum et Servorum Dei Ordinis Minorum 1905.

1835. v Nučeriji na Laškem. Njeni premožni in pobožni stariši so jo dali precej kerstiti. Že v zibeli je dete razodevalo znamenja zderžnosti. Za poljubovanje starišev ni maralo; samo po trikrat na dan je hotelo sesati. Ave Maria, Zdrava, Marija, ste bile prvi besedi, kateri je izgovorila. Otročjih iger se je zderževala; ljubila je tiho samoto, kjer je molila. V sedmem letu je rešila deklico svoje starosti, da ni vtonila v potoku. Ta čas je tudi tako dolgo prosila svojega župnika, dokler ji ni privolil pristopiti k sv. obhajilu. Svoje stariše in učitelje je tako slušala, da se niso nigdar mogli pritožiti čez njo. Rada je pometala, posodo pomivala, prala in druga hišna dela opravljala. Zaničevala je ničemerno obleko in lepoticje. Ko je velela nekega dne njena mati dekli, da naj ji lase lepo splete in kito okraši, je ona rekla: „Mati, vi preveč mislite na časne reči. Gorje nam, ke bi morebiti pozabili na Jezusa, čigar lasje so bili zmedeni“.

Pridno je prebirala življenje sv. Veronike Džulijanske, sv. Rože Limske in drugih svetih devic, ketere je hotela posnemati tudi v obleki in pokori. Ko je opravila svoja domača dela, je šla obiskat presveto Rešnje Telo, kjer je ko angelj molila.

Rada bi bila stopila v kak ženski samostan, da bi se tam laglje greha varovala, pokoro delala in popolniše Bogu služila; toda Bog je hotel, da bo doma družila nedolžnost s pokoro. Javno je naredila dosmertne obljube pokorščine, evangelijskega vboštva in svete čistosti v roke Dominika Ramaskiela, ki je bil pozneje Šentagaški škof. Od takrat se je imela za Bogu posvečeno osebo, in zato si je prizadevala, da bi na tanko spolnjevala svoje dolžnosti tudi v najmanjših rečeh. Na nji so se svetile čednosti: resnična ponižnost, vesela pokorščina, ne-pretergana molitev, ljubezen do Boga in do bližnjega, zlasti pa poterpežljivost v bolezni. V petnajstem letu življenja se ji je napravil velik tvor na levem licu. Zdravniki so ga sklenili z razbeljenim železom izgati, da se ne bi rak naredil iz njega. Kaker krotko jagnje je molče sedla na stol, ter oči vperla v podobo križanega Jezusa. Njena tovarišica je omedlela, ko je gledala zdravnika pri tem delu, ona pa je brez solze v očeh in zdiha voljno prenašala bolečine. Zdravnik sam se je čudil taki poterpežljivosti. „Svetnica si, ji je rekel, moli za me“. Zavezana je šla nato naravnost v cerkev Boga zahvalit. Kmalu zboli njen brat Vincencij, duhovnik. Več ko 30 dni mu je stregla po noči in po dnevi, dokler ni v njenih rokah svoje duše izdihnil.

Brata niso še zakopali, kar jo prime neka versta božjati. Ako je stala, je vedno z glavo kimala, ako je ležala, so se ji tresle roke in noge. Tudi čez to bolezen se ni pritožila, zakaj zmiraj je hrepenela za Jezusa terpeti. Stariši so klicali naj bolj sloveče zdravnike in naročevali najboljša zdravila, ona pa je mirno rekla: „Vsi ti troški so zastonj, zgubljenega zdravja ne bom nigdar več dobila. Rada sicer slušam in vesela bom vse storila, kar je Bogu všeč in mojim starišem. Nič drugega bolj ne želim, kakor Bogu služiti“. Stariši so jo vozili v toplice; v mestu Napolju so ji razkazovali vmetalna dela, da bi jo raztresali in bolezen ji lajšali; a njeno največe veselje je bilo v cerkvi biti in moliti, njena največa tolažba je bilo sveto obhajilo. Dve uri po prejetem sv. obhajilu je ni napala bolezen.

Ker je zelo častila sv. Frančiška Serafinskega, je stopila v njegov tretji red, kjer ga je posnemala, koliker je mogla. Rada je delila miloščinjo vbozim in stregla bolnim zlasti takim, ki so se drugim studili.

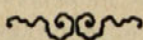
Svojemu obolelemu očetu je dve leti stregla; tolažila ga je, ž njim molila in ga pripravljala za svete zakramente. Tako ga je nagnila, da je radovoljno prenašal bolečine dolge boleznin in vmerl vdan v voljo božjo.

Zavoljo te dolgotrajne postrežbe se je njena bolezen poslabšala. V hudih bolečinah je premišljevala Kristusovo terpljenje in to ji je dajalo moč, da je poterpežljivo in vdana v voljo božjo terpela, dokler ji ni stara in neozdravljiva bolezen vzela življenja. 12. decembra leta 1864. je veselega obraza izdihnila svojo dušo v 29. letu svoje starosti. Sveta cerkev preiskuje njeno življenje in njene čednosti, da bi jo mej blažene device prištela.

Ako storiš po zgledu služabnice božje Filumene Bogu, Materi božji, sv. Antonu Padovanskemu ali drugemu svetniku kako obljubo, da boš namreč kaj dobrega storil, s tem Boga častiš. Storjeno obljubo si pa dolžan spolniti, zakaj Bog sam pravi po Mojzesu: „Keder storiš obljubo Gospodu, svojemu Bogu, ne odlašaj je dopolniti; zakaj Gospod, tvoj Bog, jo bo terjal, in ako se obotavljaš, ti bo šteto v greh“ (5. Mojz. 23, 21.). V knjigi pregovorov pravi sv. Duh: „V pogubo je človeku storjene obljube preklicavati“. (Pregov. 20, 25.). Storjene obljube, zlasti vednega devišstva, ti ne more spovednik odpustiti, ako nima zato pooblaščenja. Dobro tedaj prevdarjaj in se sè svojim

spovednikom posvetuj, preden napraviš kako obljubo. Zakaj „Veliko boljše je, pravi zopet sv. Duh, ne obetati, kaker po obljubi obljubljenega ne dati“. Pridig. 5, 4.

P. A. F.

Nauk o čednosti čistosti.

P. M. Š.,¹⁾

I. Poglavlje.

Kaj je čistost.

O keterikoli telesni stvari navadno pravimo: kar je čisto, je tudi Bogu drago, ali: čistost je Bogu mila. S tem se vjema tudi naša bogoslovska misel o Bogu. Ker je on neizmerno bitje, kateremu ne more manjkati nobena popolnost, je treba, da je tudi popolna in zgolj čistost in zato mu mora biti vgodno kakoli je v stvarih skladno in čisto, ker to se vjema z njegovo prečisto natoro. Da nam kakerkoli pokaže nevstvarjeno čistost mesta božjega, pravi sv. Janez apostelj, da je videl iti vun iz templja šatora spričevanja na nebu sedem angeljev, oblečenih v čisto in belo platno (Apok. 15, 5. 6.) in vojske nebeške so šle za Besedo Božjo oblečene v belo in čisto tenčico (Ib. 19, 14) in dvanajst mestnih vrat je dvanajst zern bisera, in mestne ulice so čisto zlato, kaker prezorno steklo. (Ib. 21, 21.) Ker pa Bog ljubi zunanjo čistost, je zapovedal Izraelcem, da naj jim bo tabor svet, in da naj ne bo v njemu nič gnjusnega — da jih ne zapusti Gospod njih Bog, ki hodi po sredi tabora, (V. Mojz. knj. 23., 14). Zavoljo tega je hotel, da naj jim bo svetišče čisto in svetlo in posode zlate. O cerkvi novega zakona je pa rekel po Izaiji preroku (52, 11): „Odstopite, odstopite, nikar se oskrunjenega ne dotikajte;... očistite se, ki nosite Gospodove posode“.

Ker je torej tako Bogu draga in mila zunanja čistost in brezmadežnost, kako mu more biti še le drago čisto serce onih

¹⁾ Po herv. knjižici »Cvieće za osobe koje se obećavaju pobožnosti. Napisao O. Ivan Marković, od sv. O. Leona XIII. naimenovani Doktor Bogoslovja. Zagreb. 1901.

duš, ketere je pokropil se sveto kerstno vodo in očistil jih od vsih njih madežev. (Ezeh. 36, 25)? Posebno, kako mu mora biti mila in draga čednost čistosti v takih dušah!

Poglejmo zdaj, kaj da je ta čednost?

Ako človek pogostokrat ponavlja kakšno kerščansko dobro delo, preide mu to polagoma v navado, dobi neko stanovitno voljo za to, po kateri mu postane opravljanje dobrega dela vedno ugodniše in naravniše, čeravno ni zmirom lažje. Tako navado imenujemo čednost in takemu človeku pravimo, da je čednosten ali kreposten. V kerščanskem pomenu je torej krepost ali čednost dobra in stanovitna volja opravljati ali izverševati vedno to, kar je Bogu vgodno.

Ena izmej najlepših нравnih kreposti ali čednosti je sveta čistost; odločna, jaka in resna krepost, ketera kroti telo, in ne dopušča, da prekorači mesena poželjivost meje Božje zapovedi. Ž njo varuje človek pamet, misli, serce in telo vsega, kar je Bog prepovedal in kar je bodisi kakerkoli proti šesti njegovi zapovedi.

Čistost morajo spremljati, kaker verne družice, sramožljivost, poštenje in zderžanje ali zatajevanje. Perva od tih družic stori to, da se človek sramuje ne samo storiti in govoriti kaj nečistega, temuč tudi slišati in gledati, da se nadalje studi človeku vse, kar je po duhu svete čistosti nepristojno. Poštenje je v tem, da človek plemenito čuti in misli po pravilih kerščanske nřavnosti, in se strinja sè zunanjim zaderžanjem, ketero takemu mišljenju popolnoma odgovarja. Zderžanje ali zatajevanje je slednjič splošna krepost, s ketero se človek otimlje in brani svakemu nespodobnem telesnemu nagnjenju in doseza oblast in gospodarstvo nad seboj.

Čednost sv. čistosti je potrebna vsakemu brez razločka. Mlad in star, duhovnik in svetovnjak, oženjen in neoženjen, dekle, žena in vdova, človek vsakega stanu, ako se hoče zveličati, mora živeti v predpisani ali zapovedani čistosti, čuvajoč se vsega, kar je Bog v tej reči komu prepovedal. Seveda osebe, ketere so vezane sè zakonito ženitvijo, ne morejo deržati čistost v tisti meri in na tak način, kaker morajo drugi kristjani, njih čistost je nepopolna; ali vender mora biti brez prigovora in brez vsake grešne sence.

S tem je že rečeno, da čistost kot čednost more biti ali deviška, ali vdovska, ali pa zakonska, t. j. kateri v zakonu

živijo, kaker se pravim kristijanom spodobi. Pervo so stari cerkveni pisatelji primerjali sè zlatom, drugo sè srebrom in tretjo z bronom. Neketeri pa pravijo da je cerkev Jezusovo polje, in da so tisti, ki ostanejo v deviškem stanu, kaker lilije, ketere krasijo polje sè svojo lepoto; ljudje vdovskega stanu so pa kaker lepo drevje, ki, dasi brez cvetja, lepšajo polje kaker krasen gaj s častnim svojim poštenjem; tretji pa, namreč zakonski, so njive in vinogradi, ki polnijo Jezusove žitnice z obilnostjo in sode z vinom, (Pregov. 3, 10).

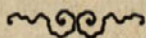
O deržanju čistosti, naj bo že popolna ali nepopolna, more se reči sè sv. Avguštinom: „Naše telo, kedar je mertvimo in zatajujemo, ako to delamo, kaker je naša dolžnost, zavoljo Boga, ne dajoč svojih udov za orožje zlobe, ampak Bogu za orožje pravice (Rim. 6, 13), je daritev. To nam svetuje sv. apostolj Pavel, ko pravi: „Prosim vas tedaj, bratje, pri usmiljenju Božjem, da dajte svoja telesa v živ, svet in Bogu dopadljiv dar, da bo vaša služba po pameti“ (Ib. 12, 5). Ali ako telo, s katerim si duša, ko nižjim od sebe pomaga, kaker se svojim služabnikom ali orodjem postane daritev, ko se upotrebljava kaker je dobro in pravično, z mislijo obrnjeno k Bogu; ali ne bo tim bolj daritev tudi duša, ko se Bogu preda z namenom da, razgreta z njegovim ognjem, more uničiti telesno poželenje, in preobraziti se po njegovem nespremenljivem obličju in biti mu vgodna s tim, kar bo od njegove lepote prejela?“ (Sv. Aug. De Civit. Dei L. 10, c. 6.)

Popolna čistost je triverstna. Perva je deviška čistost: neomadežnost misli in spomina, serca in telesa, neoskrunjenega z nobenim nečistim grehom. Takšna je bila v starem zakonu čistost prerokov Elije, Elizeja, Jeremije in Danijela ter Janeza Kerstnika in v novem zakonu sv. Jožefa in sv. Janeza evangelista, da nê spominjam drugih, katerih imena niso v sv. pismu, in prečiste Device Marije, o kateri bom posebej govoril. Druga je vdovska čistost, kaker je bila Juditina in pro-rokinje Ane (Luk. 2, 36...) Tej se lahko prišteje čistost sv. Petra apostoljskega poglavarja, od kar ga je izbral Jezus in vzel v svoje društvo. — Tretja je čistost tistih, kateri so prej to čednost s kakšnim protivnim činom izgubili, ali se potem spreobrnili in živijo samski kaker deviški ljudje posnemajoč sveto Marijo Magdaleno.

Po mnenju nekih svetih očetov, posebno sv. Atanazija in sv. Jeronima, donaša v deviškem stanu, beseda Božja, kaker beremo v sv. evangeliju, popolni sad, to je, sto za eno; v stanu vdovskem šestdeset, in v zakonskem stanu trideset za eno. — Opomniti moramo, da tisti, ki bi se bili pregrešili samo v mislih proti sv. čistosti, dobivajo iznova svoje devištvo s kesanjem in pokoro.

Deviška čistost se vzdiguje nad vsako drugo; in ravno z deviškim, svojevolsjno in sè svetim namenom izbranim življenjem se najlaglje in najpopolniše vzderžava čednost čistosti; ker kedor se je z devištvom odrekel vsaki mesenosti in nadvladal naravni nagon, kaker občuti v sebi radost in veselje za storjeno žertvo, tako dobiva od Boga večo nadnaravno pomoč in silo, da ohrani neomadeževano svojo lilijo. — Vender je vsaka od treh popolnih čistosti dična in slavna v Kristusovi cerkvi, kaker sem prej opomnil, in dragocena je pred Bogom in angelji; vsaki gre posebna čast. Vsaka razsvetljuje človeka se svojim bliščem, in vse tri se morejo za vedno z obljubo Bogu posvetiti.

Ali ker je Jezus rekel, da po vstajenju ne bo več ženitve, in da bodo oni, kateri bodo vstali za večno življenje, kaker angelji Božji na nebu, rekel je s tim, da tudi oni, kateri se tukaj na svetu iz ljubezni do njega odrečejo ženitvi in vedejo svoje življenje v čistosti, postanejo s to čednostjo slični angeljem. Zavaljo tega pristoja vsaki od tih treh verst popolne čistosti po sami zveličarjevi besedi, naslov „angelijska čednost“.

Življenje blaženega Egidija Asiškega.

P. A. M.

I. Poglavje.

Kako je bil Egidij v red sprejet.

V Asizu, prijaznem mestecu laške dežele Umbrije, je Frančišek, sin dobička željnega tergovca Petra Bernardona in pobožne matere Pike, vže nekaj časa zbujal občno pozornost. Zapustil je prijetnosti domače hiše, da bi edino le za Boga

živel; v slabo haljo je oblečen, hrana so mu koščki kruha, ki si ga je sprosila v bogaimi.

Svet ga ima za norca; pa njegova nespamet je modrost v očeh božjih, Bog ga bo vodil do visoke svetosti in ga napravil očeta velikega ljudstva.

Kmalu potem, ko se je on popolnoma ločil od sveta, so nekateri možje velikodušno sklenili posnemati tega od Boga tako oblagodarjenega vbožca.

Pervi, ki se mu je pridružil l. 1209 je bil Bernard Kvintavalski. Ta plemeniti, bogati in modri mož iz Asiza je skerbno in natančno opazoval, kako je Frančišek zaničeval vse posvetno, kako je bil poterpežljiv v terpljenju, kako je bil vesel pri mnogih bridkih poskušnjah in krivicah, ter je sklenil, še bolj se prepričati o svetosti Frančiškovi.

Nekega dne ga povabi k sebi na večerjo. Služabnik božji pride. Po večerji sta šla oba v isto spalnico. Bernard je globoko dihal in smerčal ter se delal, kaker bi prav terdno spal. Frančišek vstane, povzdigne serce, oči in roke proti nebu in prevzet svete pobožnosti ves v solzah celo noč ponavlja besede: „Moj Bog in moje vse, moj Bog in moje vse!“ Bernard je pri svitu berleče lampice opazoval vse to.

Ko se je dan storil, pravi poln gorečnosti svetniku: „Brat Frančišek, jaz sem sklenil, svetu popolnoma se odpovedati, iti za teboj in storiti vse, kar mi vkažeš.“ Ves vesel mu reče svetnik: „Gospod Bernard, to je nekaj velikega, Gospoda morava za svet vprašati. Pojdiva v škofovo palačo, kjer stanuje neki prav pobožen duhovnik, ta nama bo trikrat odperl evangelijske bukve, da bova spoznala, kaj nama je storiti.“

Šla sta torej tja, bila pri sv. maši in dolgo časa pobožno molila. Potem je prosil Frančišek tistega duhovnika, naj odpre mašne bukve. Ta naredi znamenje sv. križa in odpre knjigo. Pervikrat so naleteli na besede: „Ako hočeš popoln biti, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj vbogim;“ drugikrat: „Kedor hoče za menoj iti, naj zataji samega sebe;“ tretjikrat: „Nič ne nosite na potu seboj.“ Ko je Frančišek to videl, je rekel: „Glej, to je svet Gospodov! Pojdi in stori, kaker si slišal.“

Ta način božjo voljo poizvedovati, bi se vtegnil komu čuden zdeti in v resnici ni splošno priporočati. Ako ne moremo sè svojim razumom in na vero opertim premišljevanjem priti do spoznanja volje božje, moramo iskati sveta pri razsvitljenih

možeh zlasti pri svojem dušnem vodniku. Ako je Frančišek drugače storil, se je on gotovo dal voditi od navad tedanjih časov ali pa od posebnega navdihnjenja sv. Duha. Naj bo pa to kaker hoče, na opomin sv. Frančiška je Bernard precej prodal svoje veliko premoženje in vpričo svojega učenika je na cesti sv. Jurija vse mej vboge razdelil. Na to je dobil redovno obleko. To se je zgodilo 16. aprilja 1209.

Tisti čas se jima je pridružil Peter Katani, ki je bil po spričevanju njegovega soverstnika, Jordana iz Jana, mož plemenitega rodu, zelo izobražen in v pravoznanstvu zveden. Na to je šel služabnik božji Frančišek v porcijunkulo ali Marijo angeljsko, majhino cerkvico blizu njegovega rojstnega mesta, ter prebival tam sè svojima učencema. Čez osem dni je prišel v to majhino družbo zopet en meščan iz Asiza, Egidij — keterega življenje hočemo popisati. Sveti Bonaventura, ki ga je osebno dobro poznal, pripoveduje njegov sprejem z besedami, ki nam kaj lepo popisujejo blaženega. On pravi: „Na tretjem mestu mej tovariši sv. Frančiška je sv. oče Egidij, mož poln duha božjega in vreden slavnega spomina. Zakaj on se je odlikoval, kaker je bil služabnik božji sv. Frančišek naprej povedal, v visokih čednostih in je bil, čeravno neučen in priprost, povzdignjen do verhunca vzvišenega premišljevanja. Mnogo let je namreč posvetil le premišljevavnemu življenju in je bil, kar sem z lastnimi očmi videl, tolikokrat v Boga zamaknjen, da se je vsem zdelo, da živi mej ljudmi bolj angeljsko kot človeško življenje“.

Egidij je vže dlje časa, čeravno je bival mej svetom, premišljeval, kako bi mogel Bogu v vsem dopasti. Nekega dne je slišal od svojih sorodnikov pripovedovati, kako vse govori le o Bernardu Kvintavaljskem in Petru Kataniju, ki sta takó nenadoma zapustila svet in se pridružila vbogemu Frančišku. To je napravilo nanj globok vtisek. Drugi dan, na praznik sv. Jurija, je prav zgodaj vstal in užgan od božje ljubezni in v skerbi za zveličanje svoje duše je šel v cerkev tega sv. marternika.

Ko je opravil svojo pobožnost, gre še v cerkev sv. Marije Angeljske, kjer je prebival sv. Frančišek sè svojima prej imenovanima bratoma. Egidij pa ni dobro poznal tega kraja. Ko je stal na križpotju pri bolnišnici za gobave in ni vedel, na katero stran bi se obrnil, malo pomoli in nato pride naravnost na pravi kraj. Mej tem ko je premišljeval, kaj se je odločil storiti,

ga sreča Frančišek, ki je ravno prišel iz bližnjega gozda, kamer se je bil k molitvi zatekel. Ko ga Egidij zagleda, pade k njegovim nogam ter ga priserčno prosi, naj ga sprejme mej svoje tovariše. Sv. oče mu reče: „Preljubi, Bog ti je skazal veliko milost. Ako bi prišel cesar v Asiz in izvolil kakega meščana za svojega viteza, kamornika ali zaupnika, ali bi se ne moral ta zelo veseliti tega? Koliko bolj se moraš veseliti ti, ki te je Gospod za svojega viteza in ljubega služabnika izvolil!“ Pokrepčal ga je na to v njegovem sklepu ter ga opominjal, naj zvest ostane svojemu poklicu. Na to vzdigne klečečega Egidija, ga pelje v cerkvico sv. Marije Angeljske, pokliče Bernarda ter pravi: „Dobrega brata nam je Gospod poslal“. Veseli v Gospodu so potem skupno zavžili vbožno kosilce.

Ko je šel Frančišek sè svojim novim učencem v Asiz, da bi mu preskerbel sukna za redovno obleko, sta srečala vboženo, ki ju je miloščinje prosila. Oče vbogih premišljuje, kako bi vbožici pomagal. Slednjič se veselega obraza oberne k svojemu spremljevalcu ter pravi: „Iz ljubezni do Boga, dajva ji tvoj plašč“. Berž sleče Egidij plašč, ga da vbogi ženi in napolnjen je bil sè sv. veseljem.

Ko sta oskerbela kar treba, je bil Egidij preoblečen, in ko se je videl v tako vbožnem oblačilu, je bil tako ves prevzet od veselja, da ni mogoče dopovedati.

Se sprejetjem teh treh prvih učencev je Frančišek položil podlago svojemu redu. In seme, ki ga je izročil zemlji v vertu sv. cerkve, je imelo s čudovito hitrostjo zrasti v mogočno drevo, osenčiti cel svet in ga z najlepšim sadom razveseliti.

II. Poglavje.

Egidij na strani sv. Frančiška.

Kmalu potem, ko je bil sprejel bl. Egidija, je šel Frančišek ž njim v marko Ankono. Mej potjo je veselega serca z jasnim glasom pel hvalo božjo v francoskem jeziku. In vsacega, ki sta ga na poti srečala ali na polju videla, je pozdravil brat Egidij v svoji priprostosti: „Gospod ti daj mir“. Ljudje, ki takega pozdrava niso bili vajeni, so se zelo čudili, eni so celo nejevoljno odgovorili: Kaj pomeni ta pozdrav? Egidija je bilo zelo sram zarad tega, zato je rekel sv. Frančišku: „Brat, dovoli mi, ljudi drugače pozdravljati“. Sv. oče pa mu odgovori: „Pusti,

naj pravijo, kar hočejo, ker ne poznajo, kar je božjega. Zato se nikar ne sramuj; zakaj povem ti, brat, da bodo plemenitaši in knezi tega sveta spoštovanje skazovali tebi in tvojim bratom zaradi tega pozdrava“. Še neko drugo tolažljivo razodevenje je odkril sv. Frančišek svojemu spremljevalcu. Rekel je: „Naš red bo podoben ribiču, ki verže svoje mreže v vodo in mnogo rib vjame. Velike izbere, male pusti pa v vodo“. Brat Egidij se je čudil, ker je videl, kako majhino je še število bratov. In čeravno Frančišek še ni pridigal ljudstvu, je vendar opominjal vse, naj ljubijo Boga, naj se varujejo greha in pokoro delajo. Njegov tovariš pa je vedno pristavil opomin: „Le verjamite mu, on pravi prav“.

Komaj sta se bila sv. Frančišek in brat Egidij vernila v ljubo porcijunkulo, pa se jih je zopet nekaj vdalo svetnikovemu vodstvu. To so bili: Sabatin, Morik, Janez od Kapele in Filip dolgi, kateri, čeravno neduhovnik, je vendar dobil od Boga veliko znanje sv. pisma. Tedaj je sklical goreči apostelj vboštva svoje učence skupaj ter jim govoril o kraljestvu božjem, o zaničevanju posvetnega, o zatajevanju lastne volje, o krotanju poželjivosti, razodel jim je tudi svoj misijonski načrt.

Pa poslušajmo, kaj pripoveduje o tem naš blaženi Egidij. Svojemu spovedniku in zaupljivemu prijatelju, pobožnemu bratu Janezu je pravil namreč tako: „Ko nas je bilo sedem v redu, nas je popeljal sv. Frančišek iz porcijunkule v bližnji gozd ter nam je, kaker bi imel prvi zbor ali kapitelj, govoril te le besede: „Spoznam preljudi bratje, da nas Gospod ni poklical le v naše zveličanje; zato hočem, da se razdelimo mej ljudstva in hitimo z besedo božjo in se zgledom čednosti na pomoč v nevarnosti se nahajajočemu svetu. Mi smo odgovorili: „Kaj bomo mogli storiti v zveličanje sveta, mi neučeni in priprosti bratje“. On je prekel: „Pojditesè zaupanjem na previdnost božjo“. Nato nam je poklical v spomin besede sv. pisma: „Verzi svojo skerb na Gospoda in on te bo preživil“. To je govoril, da bi nam pregnal vsako maloserčnost; saj nas je poslal v tuje kraje, čeravno nismo imeli nobenega premoženja. Spomnil nas je tudi drugih besed sv. evangelija: „Niste vi, kateri govorite, ampak Duh vašega Očeta je, kateri v vas govori“. To nam je rekel, ker smo odgovorili: „Mi smo neučeni ljudje“. Na ta način nas je hotel krepko spodbuditi k zaupanju v pomoč božjo. Bog bo, ako bomo pobožno živeli in vanj zaupali, nadomestil to, kar

manjka naši slabosti. Zdaj si je svetnik za se in za svojega tovariša izvolil en kraj sveta, druge je pa, v podobi križa, poslal na druge kraje. Brata Bernard in Egidij sta si dol čila za kraj svojega popotovanja Kompostelo v Španiji; vender se je zgodilo, da nista prišla do svojega cilja.

Sv. Frančišek se je sè svojim spremljevalcem kmalu vernil v porcijunkulo in želel videti tudi druge svoje duhovne sinove. Ker jih ni mogel skupaj sklicati, se je zatekel k molitvi in glej, vsi so bili v svoje veliko začudenje in veselje v najkrajšem času zopet skupaj.

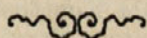
Tisti čas so se vbožcem Kristusovim pridružili: Janez od sv. Konstanca, Barbar, Bernard iz Viridante in Angelj Tankredi, prvi vitez, ki je stopil v red. Frančišek je učil svoje učence, mesto molitve iz brevirja, keterega najberž zarad pomanjkanja potrebnih knjig niso mogli moliti, za vsako molitveno uro moliti tri očenaše. Tega pa niso bili dolžni storiti, ako so se vdeležili sv. maše, in sicer zato, kaker je rekel brat Egidij, da bi njih pobožnost z nobeno določbo ne bila overta, temuč, da bi iz popolnoma prostega notranjega nagiba Bogu služili.

Sv. očak je dobro vedel, da ne more nobena družba dolgo obstati brez postav; zarad tega je za svojo majhino družbico spisal redovno vodilo popolnoma na podlagi sv. evangelija. To vodilo je bilo v teku časa razširjeno in l. 1223 končno sestavljeno. Nato je popotoval sv. vstanovnik v Rim, da bi od papeža, odločnega Inocencija III., dobil poterjenje svojega vodila. Po neketerih ovirah je namestnik Kristusov vstregel želji svetnikovi in vodilo ustmeno poterdil; ob enem je pa vказal, naj ljudem oznanjujejo pokoro in da bi mogli tovariši sv. Frančiška, kateri niso bili duhovniki, ljudstvu pridigovati, je dovolil, da so imeli tudi ti kaker duhovniki ostrižene lasje.

V zaupanju na milost božjo in veljavo namestnika Kristusovega se je sv. Frančišek sè svojimi tovariši vernil nazaj. Mej potjo je ostal petnajst dni v Ortah, dlje časa pa v Rivortortu. Slednjič je prišel k Mariji Angeljski, „da bi, kaker pravi sv. Bonaventura, red manjših bratov tam, kjer se je po zasluženju Matere božje pričel, ž njeno pomočjo dobil tudi svojo rast“.

Doslej smo gledali blaženega Egidija v prijaznem in zaupnem občevanju sè sv. Frančiškom. Poslovimo se sedaj od serafinskega očeta in sledimo le našega blaženega na daljnem

potu njegovega življenja, občudujmo njegove velike čednosti in poslušajmo njegove modre besede.

Princ Maksimilijan Saški o češčenju Matere Božje pri vshodnih kristijanah.

Kedo so le-ti vshodni kristjani? Misliti je na balkanske Slavene, Ruse, Gerke, Sirce, Kaljdejce, Kopte in Armence, ki so ločeni od katoliške cerkve in katerih je po številu vseh skupaj okoli 125 milijonov duš. Ker se v veri skoraj ne razlikujejo od katoliške, zato jih sv. katoliška cerkev ne prišteva krivovercem, ter jih le razkoljnike ali z gerško besedo shizmatike imenuje. Priprosto ljudstvo teh vshodnih cerkva živi pač nezadolženo ločeno od katoliške cerkve, je pobožno in otroško vdano Materi Božji. Rim je že večkrat vshodne cerkve vabil, da se mu pridružijo. Prav lahko bi se bilo to že zdavna zgodilo. Ljudstvo, ki je po višjih pastirjih padlo v razkol, bi se dalo brez hruma pridobiti za novo združenje, da se le njih škofje zedinijo. Ali ti nočejo o tem nič slišati. Še nam je v spominu prizadevanje blagega pokojnega Leona XIII. Kaj je bil uspeh? Za zgled navedimo Rusijo. Neki rusovski list („Pravoslavno ruskoje Slovo“, ki izhaja v Peterburgu) je imenoval željo Leona XIII. po zedinjenju sè vshodno cerkvijo „zlate sanje“, in pisal glavato: „Vesoljna resnica je in more biti samo ena in ta resnica je na strani pravoslavnih. H čemu si tedaj papeštvo domišljuje, da se ji bodo pravoslavni odpovedali, ali da bodo pripravni priznati resnico na strani katoliškega Rima?“ Kljub temu Leon XIII. ni obupal nad vshodom, ampak legel v grob z nado, da se prej ali slej zedinjenje venderle doseže. „Marija, katero jutrovcji tudi visoko častijo — je pisal v okrožnici o rožnem vencu l. 1896 —, bodi vez, ketera ima spojiti vshod in zahod, vse, ki spoznavajo Jezusa Kristusa“.

Na Marijo stavi glede zedinjenja vshodnih cerkev z Rimom veliko upanje tudi princ Maksimilijan Saški. Kedo je ta princ? Mlajši brat sedanjega saškega kralja, kato liški duhovnik, že smemo terditi to o njem, iz poklica. Kaker je videti, si je

postavil za nalogo svojega življenja, vzbuditi vnetje zahoda za vshod, keterega pozna ne le iz knjig, ampak tudi iz lastnega opazovanja. Že večkrat se je namreč mudil mej vshodnimi kristjani. O vshodnih cerkvah predava — že nekaj let je profesor v Švici na friburškem vseučilišču, kjer slovi ko učenjak, o vshodnih cerkvah priobčuje spise, o vshodnih cerkvah je že tudi neketerekrati govoril na velikih mejnarodnih shodih. Na ajnzideljskem velikem Marijinem shodu je slavil Marijo ko zvezdo, ki bo pripeljala vshodne cerkve nazaj k Rimu. Neki Mgr. Bauron mu je na to rekel: „Da, kraljeva visokost, Vaša apostoljska gorečnost je postavila vshod pod žezlo Marijino, da bi ga pripeljala nazaj v naročje cerkve. Kedo ve, ni li Bog Vas namenil za apostolja zopetne združitve, ki se je zastoj namerjavala na lijonskem cerkvenem zboru“.

V sledečem na kratko posnamemo obširniši spis princa Maksimilijana o češčenju Matere Božje pri vshodnih kristjanih¹⁾. Morebiti se bo, česar ni storil do zdaj, marisiketeri prebravši naslednje verstice, spominjal odslej, ko bo molil k Mariji, Ionenih vshodnih kristijanov, naj jim Bog da spoznati kmalu resnico ter zediniti se z našo cerkvijo.

Marija in Carigrad.

Carigrad! Ko slišimo to ime, nam stopi pred oči velika preteklost tega mesta, mnogo svetnikov, cerkvenih učencikov, menihov in marternikov. Malokedo pa se morebiti spomni, kolikega pomena je Carigrad glede češčenja Marijinega.

Veliki Konštatín, prvi kerščanski cesar, je temu mestu temelj položil na praznik Marijinega rojstva in ga posvetil na poseben način „visoki in nad vse blagoslovljeni bogorodnici in devici Mariji“. Še dandanašnji se gerška cerkev vsako leto vstanovitve carigrajskega mesta spominja s praznikom (11. maja).

Mnogo cerkva se je v Carigradu Mariji na čast postavilo. Vse te cerkve so dobile jako častitljive naslove. Že za Konštantina so stale tam tri Marijine cerkve. Več samostanov je nosilo Marijino ime. Verhutega je Carigrad še s posebnimi prazniki Marijo častil.

¹⁾ Najti je v „Bericht über den internationalen Marianischen Congress gehalten in Einsiedeln (Schweiz) vom 17. bis 21. August 1906, Freiburg (Schweiz) 1907.“

Višek pa je tamkaj češčenje Marijino doseglo po trojni rešitvi (pod cesarjem Heraklijem, Konštantinom Pogonatom in Leonom Izavrijem) pred sovražniki, rešitvi, katero so Mariji pripisovali. Zadnja je bila posebne važnosti, ker se je zguba Carigrada za kerščanstvo zavlekla za 700 let. Gerška cerkev preslavlja vse tri rešitve s prazniki.

Tudi sicer je stavil Carigrad svoje zaupanje na svojo zaščitnico v vseh okoliščinah. Preden so se vojaki odpravili v boj proti sovražniku, so odmolili nalašč za to sestavljene Marijine dnevnice.

Vsi veliki možje, na katerih je Carigrad tako bogat, so skoraj brez izjeme bili tudi veliki v češčenju Matere Božje. Vsi cesarji, izvzemši Konštantina Koprornima, kateri pa tudi sicer ni bil veren, so bili kljub svojim, pogostoma velikim napakam, zvesti sinovi mestne zaščitnice. In vsi patrijarhi, tudi krivo-verniki, so bili veliki častivci Marijini. Dokler je bil Carigrad kerščanski, ni nehala v njem češčenje Božje Matere. In slavenski narodi so tako visoko Marijo častiti se naučili po carigrajskih misijonarjih.

Padel je kerščanski Carigrad. Zakladi njegovega češčenja Marije Device pa so ohranjeni še v pesnih, in morejo še postati občna last mnogo rodov.

Naj se mej kerščanskimi narodi širi misel o osvobojenju Carigrada, da bodo državne oblasti prisiljene, storiti svojo dolžnost.

Marija in Rusija.

Rusija se mej raznimi deželami gerškega obreda brez dvojbe odlikuje še s prav posebnim češčenjem sv. bogorodnice Marije.

Rusija je prejela evangelij iz Carigrada h koncu 10. in v začetku 11. stoletja. V Kijevu, kjer se je kerščanstvo najprej vdomačilo, je bila postavljena po carigrajskem zgledu „mati vseh ruskih cerkvâ“, Aja Sofija, ki velja tudi ko Marijino svetišče. Nahaja se namreč v nji kaker v carigrajski stara napresna slika sv. Marije z božjim detetom. Obhaja se tudi poseben praznik te podobe (8. septembra).

Za Ajo Sofijo je najstariša cerkev Matere božje, ki se imenuje Desetinska cerkev, ker je že veliki knez Vladimir ukazal, dajati ji desetino. Nad njenim vhodom stoje še v gerškem je-

ziku besede vshodnega bogoslužja; „Odpri nam vrata vsmiljenja, blagoslovljena bogorodnica! Naj ne bomo zaverženi, ki na Te zaupamo, naj bomo rešeni pred nevarnostmi po Tebi, zakaj Ti si zveličanje rodu kristijanov!“ Tako je že pri zibeli ruske cerkve stala Marija.

Sv. Teodozij, drugi poglavitni ustanovitelj prvega kijevskega samostana, je imel sliko Matere Božje, ki se še dandanašnji hrani v cerkvi tega velikanskega samostana. Tako je z Marijo v zvezi tudi začetek samostanskega življenja v Rusiji.

Težišče Rusije se je pozneje pomaknilo bolj proti severu, v veliko kneževino Moskvo. In češčenje Božje Matere najdemo tudi tam. V 14. stoletju je blizu Moskve menih Sergij iz Radonice, ki velja ko svetnik v ruski cerkvi in ko velik domoljub, ustanovil znameniti samostan sv. Trojice. In tam se je, kaker se pripoveduje, Sergiju prikazala nebeška kraljica. Še dandanašnji se kaže v cerkvi tega samostana kraj prikazni, in menihi obhajajo spoštljivo s posebnim praznikom ta dogodek.

Tudi politično življenje velike kneževine Moskavske je bilo vedno obdano sè spomini na Marijo, ravno tako, kaker v Carigradu. Stara prestolnica na Kremlju, kjer kronajo carje, je posvečena na naslov smerti Matere Božje. Ko je sedanja rodovina Romanov v začetku 17. stoletja zasedla carski prestol, je moral prvi car zapustiti samostan, v keterega je bil vstopil. In mati njegova, ki je hotela tudi kot redovnica skleniti svoje življenje, mu je, preden je samostan zamenjal s palačo, z neko podobo Matere Božje podelila za to svoj blagoslov. To v ruski zgodovini imenitno podobo Marijino so od takrat visoko častili in dandanašnji se obhaja poseben praznik nji na čast. Kar je tedaj redovnica storila, je pri Rusih splošna navada v javnem in zasebnem življenju. Prav takisto se dela še vedno v važnih trenutkih življenja: blagoslavlja se s podobami. Moskva, pri Rusih kraljevo mesto imenovana, ima, kaker pri Gerkih Carigrad, vse polno svetišč in podob Marijinih. Malo čudno navado so imeli v srednjem veku Rusi, da so delali pri slovesnih pojedinah s posebnim govorom napitnico na Marijo. V ta namen so jim služile posebne čaše. V carski zakladnici jih moreš videti še dandanašnji.

Ko je potem Peter Veliki zgradil ob Nevi sedanjo carsko prestolnico, je vzkazal, da bi za oči ljudstva dal novemu mestu nekak sijaj, prenesti iz mesta Kazánj v Št. Petrov grad podobo

Matere Božje. In za to kazánjsko podobo je dal postaviti na najlepšem kraju Št. Petrogradskem krasno cerkev. To podobo kazanjske Matere Božje ljudstvo še zdaj visoko časti. Rus se verže celo z obrazom na zemljo pred njo, kaker je pred znamenitimi podobami Matere Božje na Ruskem sploh navada. Tudi posnetke kazanjske Marijine podobe visoko častijo. In tudi več praznikov se obhaja kazanjski Materi božji na čast. Zgodovina Rusije je torej v nepretergani zvezi z Marijo.

Število cerkvâ in samostanov Mariji posvečenih je v Rusiji jako veliko. Pogostoma se imenujejo po praznikih Marijinih. Vsako večje rusovsko mesto ima cerkev Marijinega Oznanjenja, cerkev smerti Marijine, semtertje tudi Darovanja Marijinega. Tudi Marijinega Spočetja se najdejo.

Rusi imajo nadalje precej veliko število svojih lastnih Marijinih praznikov. Po vsi Rusiji obhajajo zaščitništvo Marijino (1. oktobra), praznik, ki ga Gerki ne poznajo, in Rusi ga obhajajo kaker svoje največje praznike. Tudi nekatere cerkve so na to ime posvečene. Iz Rusije se je ta praznik razširil tudi v nekatere druge dežele gerškega obreda; tako je tudi na Bolgarskem in v Srbiji zapovedan praznik.

Nadalje imajo v ruskem bogoslužju Marijine podobe veliko, lahko se reče, preveliko veljavo. Rus Maljcev našteva v svojem menologiju okoli 235 čudežnih podob, ketere s praznikom ali vsaj sè spominom lokaljno, to je na neketerih krajih, obhajajo. Neprecenljive vrednosti je okrasje marisketere take podobe.

Ruska cerkev je torej koj od svojega začetka visoko častila Marijo, in ni opustila nikoli več tega česčenja. Žal, da se je od druge čeznaravne matere — cerkve ločila. Ali tega ni bila tolikanj sama kriva, ampak njena mati — cerkev carigrajska jo je potegnila seboj v razkol. Kaj se bo z rusko cerkvijo v prihodnosti zgodilo, ne vemo. Da bi se pač pridružila h katoliški cerkvi, z lehkoto bi za seboj potegnila še druge vshodne cerkve! Globoko pobožno rusovsko ljudstvo pa bi lahko veselje delalo katoliški cerkvi ter jo odškodovalo za nehvaležnost zahodnih nerodnih narodov. Učimo se (kliče princ Maksimilijan) za Rusijo in nje blager ogrevati se, učimo se moliti za njo.

Marija in sirska cerkev.

Še skoraj v apostoljskem času daje sv. Ignacij, škof anti-johijski tehtno spričevanje za devištvo Marijino. V 4. stoletju

se je v Siriji rodil eden največih Marijinih častivcev, sv. Efrem. V poznejših časih so sicer druge gerške cerkve sirsko prekosile. Ali v sirskem bogoslužju se venderle mogočno razodeva vpliv sv. Efrema. Več nedelj v letu je, ki so obenem Marijini prazniki. Vsaki dan se v sirski maši Marija večkrat omenja, še večkrat v brevirju.

Ako cerkev, kjer so se učenci Jezusovi najprej imenovali kristjani, Marijo tako časti, je to lepo spričalo za češčenje Matere Božje, več vredno ko mnogo drugih.

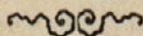
Marija in armenska cerkev.

V Armeniji na gori Ararat se je vstavila po vesoljnem popotu Noetova barka, ki so jo cerkveni očetje imeli za predpodo matere zveličarjeve. Armenija je tudi zelo rano vstopila v rešilno ladjo, v cerkev Kristusovo, in s tem pod varstvo Marijino. Sv. apostol Jernej, ki ga legenda imenuje armenskega apostolja, bi bil seboj prinesel neko podobo Marijino, ki so jo v Armeniji visoko častili. Pervi zares znani apostol Armenije, sv. Gregorij Razsvetljevavec, je tudi prvo cerkev Marijino tam postavil.

Kaker drugod v vshodnih cerkvah, tako so tudi v Armeniji Marijo častili in to češčenje se je ohranilo do današnjega dne. Armenci imajo mnogo Marijinih praznikov. V sv. maši in brevirju se vse dni Marija slávi.

Dasi se ne more reči, da bi se mej vshodnimi cerkvami v češčenju Matere Božje armenska najbolj odlikovala, vender se jasno kaže, da jo časti na pravi način. Armenska cerkev ni po starosti tako častitljiva, kaker druge vshodne cerkve, ker je mlajša. Vender je po kerščanstvu še vedno stariša, kaker mi zahodni narodi. Molimo, da se to zatirano ljudstvo poverne v naročje prave cerkve, in mu napočijo boljši dnevi.

P. B.

Slovenski misijon v Terstu.

Pervih osem dni meseca decembra so imeli Slovenci v Terstu sv. misijon, ki je z ozirom na okoliščine in njihove razmere prav dobro obnesel.

Prezvzišeni škof dr. Nagl so zapovedali vsem duhovnim pastirjem teržaške škofije, da imajo v letu petdesetletnice mašništva sv. očeta, ki želijo, naj se vse prenovi v Kristusu, obhajati v ta namen po vseh župnijah sv. misijon. Lepo in hvalevredno je, da so Slovenci zadovoljno sprejeli prijazni klic verhovnega pastirja in menda so bili tudi v Terstu Slovenci župnije sv. Antona Novega prvi, ki so po zapovedi svojega škofa sv. misijon v tem času obhajali. Slušati znamo, zato pa tudi prosimo, naj se nas ne zatira.

Imeli so dve pridigi na dan, zgodaj zjutraj za vse skupaj, zvečer pa bolj pozno samo za moške. Malo čudno se je neke terim zdelo, da je bila pred in mej to pridigo cerkev zaperta. Tako smo bili kaker negdaj aposteljni, ki so „pri zapertih vratih“ pričakovali prihoda sv. Duha iz strahu pred judi.

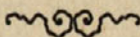
Pa kljub temu so naši možje in tudi mnogi mladeniči v obilnem številu napolnjevali celi teden vsaki večer svoje prostore in tudi zjutraj jih je veliko prihajalo. Čast tem značajnim in odločnim slovenskim mladeničem in možem! K sklepu so skupno pristopili k sv. obhajilu. O kako lepo in genljivo je videti može pri obhajilni mizi! Lepše jih je gledati, ko nedolžne otroke na dan prvega sv. obhajila. Nekaj mladeničev in mož sicer ni bilo pri sv. obhajilu, pa upamo, da pri prihodnji priloznosti ne bodo več manjkali. Jasno mora vsakemu biti da je naše narodno rešenje edino le v sv. veri. Zvest Slovenec more biti samo veren kristjan. Kedor pa za vero ne mara, kmalu tudi narodnost zaverže. Mož, ki je nezvest Bogu, je nezvest tudi svojemu bratu.

Vsa čast pa gre glede vdeleževanja sv. misijona tudi ženskam, posebno dekletom. Naša dekleta v Terstu veljajo po mnenju mnogih, ki jih ne poznajo, splošno za slaba. Mogoče, da je bilo nekedaj tako mnenje opravičeno. Sedaj je drugače. Velika večina deklet je prav dobra.

Zavod sv. Nikolaja za brezposelne Slovenke jih mnogo obvaruje preskerbljevaje jim dobre službe. Marijina družba jih vabi pogosto k sv. zakramentom. Vsako nedeljo se zbirajo v Marijinem domu, kjer se spodbujajo mej seboj k poštenemu življenju z igrami, branjem in govori. Veliko od njih jih je tudi v tretjem redu. Škoda, da nimajo slovenskega vodstva. Dobri domači gospodje storijo radi vse, kar morejo, a v župnji s

75.000 ljudmi je toliko dela, da tretjega reda za sedaj ne morejo vpeljati; gorečim oo. kapucinom pa manjka slovenske moči.

Slovenci v Terstu napredujejo v dobrem. Manjka jim slovenskih redovnikov. Upajmo, da se najde kedaj kak dobrotnik ali kaka dobrotnica, ali več od njih in vstanovijo samostan, ki je za Slovence neobhodno potreben. P. S. Z.

Tretji red v koperski okolici.

Enkrat ali dvakrat je bilo v „Cvetju“ par besed o tretjem redu v koperski okolici, kjer bi človek mislil, da ni sicer o njem ni duha ni sluha. In vendar, dragi slovenski tretjeredniki, tudi tukaj imate lepo število sobratov in sester, in kar nas mora najbolj veseliti, pred par meseci je božja Previdnost jako lepo preskerbela, da se bo njih število še pomnožilo. O tej posebni milosti naj tu spregovorim, in najpred povem, da se nahajajo tretjeredniki v župnijah: Šmarje, Koštabona, Pomjan, Marezige, Sv. Anton, Rižan, Dekani, Tinjan, Osp, Plavje, Predloka. Pred desetimi leti so se večinoma vpisali v tretji red naši Slovenci pri pp. kapucinih v Terstu, kjer je še v blagem spominu dobri p. Jožef, kateri, akoravno italijanec iz jakinske Marke, se je toliko slovenščine navadil, da je hodilo k njemu mnogo Slovencev in posebno tretjerednikov k spovedi. V tekočem stoletju se je pa stvar tako obernela, da se je velika večina sedanjih tretjerednikov vpisala pri sv. Ani v Kopru, kar je rečeno posebno o južno zapadnih farah. Nikar pa misliti, da je njih število visoko! Iz vsih gori omenjenih far, jih ne more biti več ko 200. Ali tudi to število ni majhino! Treba pomisliti, da so ti tretjeredniki brez voditelja, brez shodov! Razmere so take, da gdor bi bil mogel pomagati v tem, ni mogel iz več obzirov. Navduševal je le posredno, ali bolje rečeno zasebno. No, hvala večnemu Bogu! Pomoč je prišla!

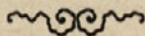
Avgusta meseca t. l. poslali so milostivi gospod škof teržaško-koperski dr. Frančišek Nagl, v to okolico, dva novomašnika ko kaplana in sicer v Rižan g. Volka, v Predloko g. Kraševca, ketera sta se kmalu seznanila sè samostanom sv. Ane v Kopru, in serčno rada vpisala v tretji red! Smo vže

naprej! Seveda ona ne moreta biti voditelja, dokler ne storita obljube, ali shod deržita vsaki mesec, in to je velicega pomena! Mesca novembra sta začela sè shodi v veliko veselje tretjerednikov, ki so prišli v lepem številu tudi iz daljnih far.

Blaga sobrata, serčna hvala in zahvala! Skušnja bo učila enega in družega, da tretji red ni „pusta zemlja“, kakeršna se zdi neketerim. Gdor to piše, vaju zagotovi še enkrat, da je celo tretji red najboljše polje, kjer dušni pastir najde po trudu najslajše sadove. Vedita, da so v tej veliki okolici edino do zdaj skoraj zapuščeni tretjeredniki hodili redno vsaki mesec k sv. spovedi — in to je glavna stvar pri vsaki bratovščini!

Naj še omenim, da so si pred malo časom oskerbeli tretjeredniki v Marezigah krasno bandero. Le tako naprej, dragi sobratje in sosesre! Bodite stanovitni in pogumni, tako da se bo moglo zmirom reči, da so tretjeredniki Slovenci koperske okolice pridni, goreči duhovni otroci sv. Očeta Frančiška, po čiger priprošnji jim je Bog poslal dva bogoljubna, goreča voditelja!

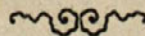
P. H. R.

Poročilo III. reda iz Šmartina pri Litiji za leto 1907.

III. red v Šmartinem pri Litiji živi in dobro napreduje. Bili so v preteklem letu mesečni shodi ob različnih nedeljah. Iz Ljubljane je vizitiral č. p. Evgenij Stanet skupščino dne 21. aprilja. Marljivo so se vdeleževali porcijunkuljskih odpustkov; obhajanih je bilo takrat 1182 vernikov. Volitev odbora za prihodnja tri leta 27. oktobra: izvoljena dva odbornika in 6 odbornic. Odbor je imel v prošlem letu 4krat seje. Pristopilo je 25 novih udov; umerli pa so štirje, ki se vsem udom po Slovenskem priporočajo v molitev in sicer: Neža (Angela) Potisek † 27. marca; Jožef (Anton) Kastelec † 12. sept.; Katarina (Helena) Pregelj † 4. okt.; in Frančiška (Klara) Pevec † 30. nov. 1907. „Cvetja“ prihaja v faro okrog 20 iztisov.

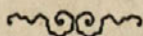
Fr. Kralj, voditelj.

Priporočilo v molitev.

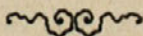
V pobežno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine brežiške: Koprivec Ana in Kovačič Marija iz Artič; Žnidaršič Marija in Novak Marija iz Brežic; Kovačič Marija z Bizeljskega.

Dalje se priporočajo v molitev: neka redovna družina; neimenovana družina, da bi dosegla, kar želi; neka oseba priporoča svojega brata, da bi se poboljšal; neka tretjerednica ljubljanske skupščine sebe in svojega sinu za ljubo zdravje; neko dekle svojega brata, da bi dobil dobro službo, in da bi lepo in kerščansko živel; Marija Cotič, tretjerednica pri Sv. Križu, priporoča sebe, da bi dobila dobro službo, svojo že več let bolno staro mater in starega očeta in neko svojo prijateljico, da ne bi zgrešila prave poti; Terezija Albreht, tretjerednica iz Cirknice, da bi enkrat zadobila zdravje, da bi mogla hoditi v cerkev; neka deklica, da bi ozdravela, če je božja volja; tretjerednica K. V. priporoča svojo sestro, da bi bila rešena hudih bolečin; T. M. svojega brata, da bi se poboljšal; A. K. svojega sinu gimnazijskega učenca, da bi si izvolil stan, ki bi mu bil duši v zveličanje.

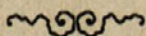
Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: štiri redovnice-učiteljice sv. Antonu za njegovo mogočno pripomoč ob priliki izpita; Jozefa Ertl presv. Sercu Jezusovemu in Marijinemu in sv. Jožefu; neka služkinja Materi Božji, sv. Jožefu in sv. Antonu, da je dobila službo; neka oseba od Sv. Jurija ob Taboru; Fr. V. Č. tretjerednica na Frankolovem za zboljšanje serčne in želodčne bolezni in večkratno pomoč v raznih dušnih in telesnih potrebah in težavah; F. J. prečisti D. Mariji, sv. Jožefu, sv. Antonu Pad. in častitljivim Janezu Skotu, Hugonu Vodniku in papežu Piju IX. za zadobljeno zdravje; tretjerednica Ana Kambič presvetemu Sercu Jezusovemu, da je ozdravela, presvetemu sercu Marijinemu za ozdravljenje njenega otroka, ki ga je bila napadla huda bolezen, presvetima Sercema Jezusovemu in Marijinemu za pomoč v stiskah in obilen blagoslov pri gospodarstvu.

Za kitajski misijon

so poslali v Kamnik: Anton Marin iz Maribora za kit. dečka: 20 K; Ana Opravš iz Ljubljane za kit. dečka (Alojzija): 20 K; po Ani Legat z Dolgega: Ana Zima, Marija Kocijančič in Cecilija Furmaher po 4 K 20 v za kit. otročiče; neka delavka iz tob. tov. v Ljubljani: 5 K; neimenovana oseba: 2 K.; k nam: Ana Kramberger iz Kopra za dečka, ki naj se kersti na ime Anton Frančišek Kramberger: 36 K; neimenovana: 20 K za deklico, ki naj se kersti na ime Frančiška Ksaverija; Jakob Prašnikar (p. Medija, Izlake): 5 K.

Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1908.

Mesec januarij.

<p>1. sreda: Obrezovanje Gospodovo.
P. O.</p> <p>2. četrtek: Osmina sv. Štefana.</p> <p>3. petek: Osmina sv. Janeza.</p> <p>4. sobota: Osmina nedolžnih otrok</p> <hr/> <p>5. nedelja: Vigilja razgl. Gosp.</p> <p>6. ponedeljek: Razgl. šen je
Gosp. P. O.</p> <p>7. torek: 2. dan osmine razgl. G.</p> <p>8. sreda: 3. „ „ „ „</p> <p>9. četrtek: 4. „ „ „ „</p> <p>10. petek: 5. „ „ „ „</p> <p>11. sobota: 6. „ „ „ „</p> <hr/> <p>12. nedelja: 1. po razglasenju Gosp.</p> <p>13. ponedeljek: Osmina razgl. Gosp.</p> <p>14. torek: praznik presv. imena Jezus.
P. O.</p> <p>15. sreda: sv. Pavel, puščavnik.</p> <p>16. četrtek: sv. Berard in tov. m.
1. r. P. O.</p> | <p>17. petek: sv. Anton, opat.</p> <p>18. sobota: sv. Petra stol v Rimu.</p> <hr/> <p>19. nedelja: 2. po razgl. Gosp.</p> <p>20. ponedeljek: sv. Fabijan in Sebastijan</p> <p>21. torek: sv. Aneža, d. m.</p> <p>22. sreda: sv. Vincencij in Anasta-
zij, m.</p> <p>23. četrtek: zaroka bl. d. Marije.</p> <p>24. petek: sv. Timotej, škof. m.</p> <p>25. sobota: spreobrnjenje sv. Pavla</p> <hr/> <p>26. nedelja: 3. po razgl. Gosp.
praznik sv. Družine.</p> <p>27. ponedeljek: sv. Janez Krizostom
škof.</p> <p>28. torek: bl. Matej, škof 1. r.</p> <p>29. sreda: sv. Frančišek Salezij, šk.</p> <p>30. četrtek: sv. Hijacinta, d. 3. r.
P. O.</p> <p>31. petek: bl. Ludovika, vd. 3. r.
P. O.</p> |
|--|---|

P. O. pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah 3 redov sv. Frančiška
P. O. „ „ „ „ le za ude svetovnega 3. redov